

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2013. gada 17. decembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Ulda Kaldovska (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 217/2013),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Rīgas domes 2008. gada 8. jūlija saistošo noteikumu Nr. 125 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi” (turpmāk – RD Noteikumi Nr. 125) 4.3. un 4.4. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 97. un 105. pantam un par spēkā neesošiem no to pieņemšanas brīža.

2. Apstrīdētajās normās ir noteikts:

„4. Komerksabiedrības atbilstoši noslēgtajam līgumam, dzīvokļu īpašnieku sabiedrības, namīpašumu, zemesgabalu un citu teritoriju īpašnieki, valdītāji, pārvaldnieki-pilnvarnieki, lietotāji-nomnieki nodrošina:

[..]

4.3. piegulošās teritorijas kopšanu (zālienu nopļaušanu, ietves tīrīšanu, atkritumu savākšanu un izvešanu);

4.4. nekustamā īpašuma un piegulošajā teritorijā esošo gājēju ietvju, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas, attīrīšanu no sniega un ledus līdz ietves segumam, pretslīdes materiāla kaisīšanu, kā arī pagalma celiņu tīrīšanu un kaisīšanu katru dienu līdz plkst. 8.00 un, ja nepieciešams, visas dienas laikā, pieļaujama sniega vaļņu

veidošana, ja tas netraucē gājēju kustībai pa ietvēm un tiek ievēroti šo saistošo noteikumu 13.² punkta nosacījumi.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic, ka, izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumā, kad pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir apstrīdēta RD Noteikumos Nr. 125 ietvertu tiesību normu atbilstība Satversmes normām. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību aktiem. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot prasības, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu un sestās daļas 1. punktu personai savā pieteikumā ir jānorāda pamatojums tam, ka apstrīdētā norma pašam pieteikuma iesniedzējam rada konkrētu un faktiski pastāvošu Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka apstrīdētās normas Pieteikuma iesniedzējam ir piemērotas vairākos administratīvo pārkāpumu

procesos, kuros izskatīts jautājums par Pieteikuma iesniedzēja administratīvo sodīšanu sakarā ar viņa privātīpašumam piegulošās pašvaldības īpašumā esošās teritorijas nekopšanu.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai un sestās daļas 1. punktam un Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai un sestās daļas 2. punktam pieteikumā personai jāpamato, ka tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus savu pamattiesību aizsardzībai vai ka tai šādu līdzekļu nav, un ka tā ir ievērojusi sešu mēnešu termiņu pieteikuma iesniegšanai.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs savu tiesību aizsardzībai visās administratīvo pārkāpumu lietās ir vērsies vispārējās jurisdikcijas tiesā. Vienā no šīm lietām ir pieņemts pēdējās institūcijas – Rīgas apgabaltiesas – nolēmums, kas stājies spēkā 2013. gada 11. oktobrī. Pieteikums Satversmes tiesas kancelejā saņemts 2013. gada 19. novembrī. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis viņam pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus un ir ievērojis termiņu pieteikuma iesniegšanai.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtās daļas, kā arī 19.² panta sestās daļas 2. punkta prasībām.

8. Pieteikumam, kas iesniegts, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu, jāatbilst arī citām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā ir paredzēts, ka pieteikumā nepieciešams juridiski pamatot apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

8.1. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un pietiekams juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 105. pantam. Pieteikumam ir pievienoti arī dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un šajā daļā tas atbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

8.2. Pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 91. pantam. Līdz ar to šajā daļā pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

8.3. Attiecībā uz apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 97. pantam pieteikumā norādīts, ka tās aizskarot Pieteikuma iesniedzēja tiesības brīvi izvēlēties dzīvesvietu, jo tajās ietvertās nesamērīgās prasības viņu piespiežot apsvērt jautājumu par dzīvesvietas maiņu.

Tomēr Satversmes 97. pants paredz ikvienas personas tiesības pēc saviem ieskatiem izvēlēties dzīvesvietu (*sk. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 277. un nākamās lpp.*). Protī, šis pants neaptver situācijas, kad kādu, iespējams, nesamērīgu nodokļu vai nodevu dēļ persona var būt spiesta atteikties no sava īpašuma. Šāds arguments ir izvērtējams, vērtējot apstrīdēto normu kā iespējama tiesību uz īpašumu ierobežojuma atbilstību Satversmes 105. pantam.

Līdz ar to šajā daļā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Rīgas domes 2008. gada 8. jūlija saistošo noteikumu Nr. 125 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi” 4.3. un 4.4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam” pēc Ulda Kaldovska konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 217/2013);

2. Atteikties ierosināt lietu daļā par Rīgas domes 2008. gada 8. jūlija saistošo noteikumu Nr. 125 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi” 4.3. un 4.4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 97. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Rīgas domi – **līdz 2014. gada 17. februārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris